

Weging van het waterbelang

1e Wijk Jubbega

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0496879.100
definitief revisie 03
18 december 2025

Weging van het waterbelang

1e Wijk Jubbega

projectnummer 0496879.100
definitief revisie 03
18 december 2025

Auteur(s)

Y. Adam

Opdrachtgever

Van Wijnen Projectontwikkeling Noord B.V.
K.R. Poststraat 101
8441 EN Heerenveen

Gecontroleerd

M. Stark

datum

18 december 2025

beschrijving

vrijgave

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Leeswijzer	4
2.	Huidige situatie	5
2.1	Locatie	5
2.2	Maaiveld	5
2.3	Geohydrologie en bodemopbouw	6
2.4	Grondwater	8
2.5	Watersysteem	9
2.6	Waterveiligheid	10
2.7	Vuil- en hemelwater	10
2.8	Wateroverlast door hevige regenval	10
3.	Beleid	12
3.1	Rijksoverheid	12
3.2	Provincie Fryslân	14
3.3	Wetterskip Fryslân	15
3.4	Gemeente Heerenveen	16
3.5	Contact	16
4.	Toekomstige situatie	18
4.1	Voorgenomen ontwikkeling	18
4.2	Oppervlakteverdeling	18
4.3	Wateropgave	20
4.4	Watersysteem	21
4.5	Grondwater	21
4.6	Vuil- en hemelwater	22
4.7	Waterveiligheid	22
4.8	Waterkwaliteit	22
4.9	Conclusie / weging van het waterbelang	23
	Bijlage 1 Het Wateradvies	25

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Van Wijnen Projectontwikkeling Noord B.V. is voornemens 29 woningen langs de watergang 1e Wijk te Jubbega te realiseren. De ontwikkeling vindt plaats op gronden die nu nog agrarisch in gebruik zijn. Zie een weergave van het planvoornemen in Figuur 1-1.

Figuur 1-1: Weergave van het planvoornemen, variant 1 (links) en variant 2 (rechts) (bron: VMEZ Architecten).

Het planvoornemen past niet binnen het vigerende omgevingsplan. Om deze reden wordt een omgevingsplanwijziging doorgevoerd door een Tijdelijke Alternatieve Maatregel omgevingsplan via Informatiemodel Ruimtelijke Ordening-procedure (TAM-IMRO). Onderdeel van het opstellen van een nieuw omgevingsplan is het doorlopen van de verplichte procedure voor de weging van het waterbelang.

1.2 Doel

De 'Weging van het waterbelang' houdt in dat rekening gehouden moet worden met de gevolgen voor het beheer van watersystemen. De opvattingen van de waterbeheerder moeten daarbij worden betrokken. Aldus is sprake van een motiveringsverplichting en een meer impliciete overlegverplichting. Beoogd wordt vroegtijdig in ruimtelijke planprocessen afstemming te laten plaatsvinden tussen de betrokken overheden (in dit geval Wetterskip Fryslân en gemeente Heerenveen) en gezamenlijk te zoeken hoe ruimtelijke ontwikkelingen en waterbelangen optimaal samen kunnen gaan.

In voorliggend rapport worden de randvoorwaarden voor waterhuishoudkundige aspecten beschreven voor de voorgenomen ontwikkeling.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de huidige situatie van de locatie beschreven. Hoofdstuk 3 beschrijft het vigerende beleid. In hoofdstuk 4 is de toekomstige situatie beschreven en getoetst aan het beleid en de randvoorwaarden van de waterbeheerders.

2. Huidige situatie

2.1 Locatie

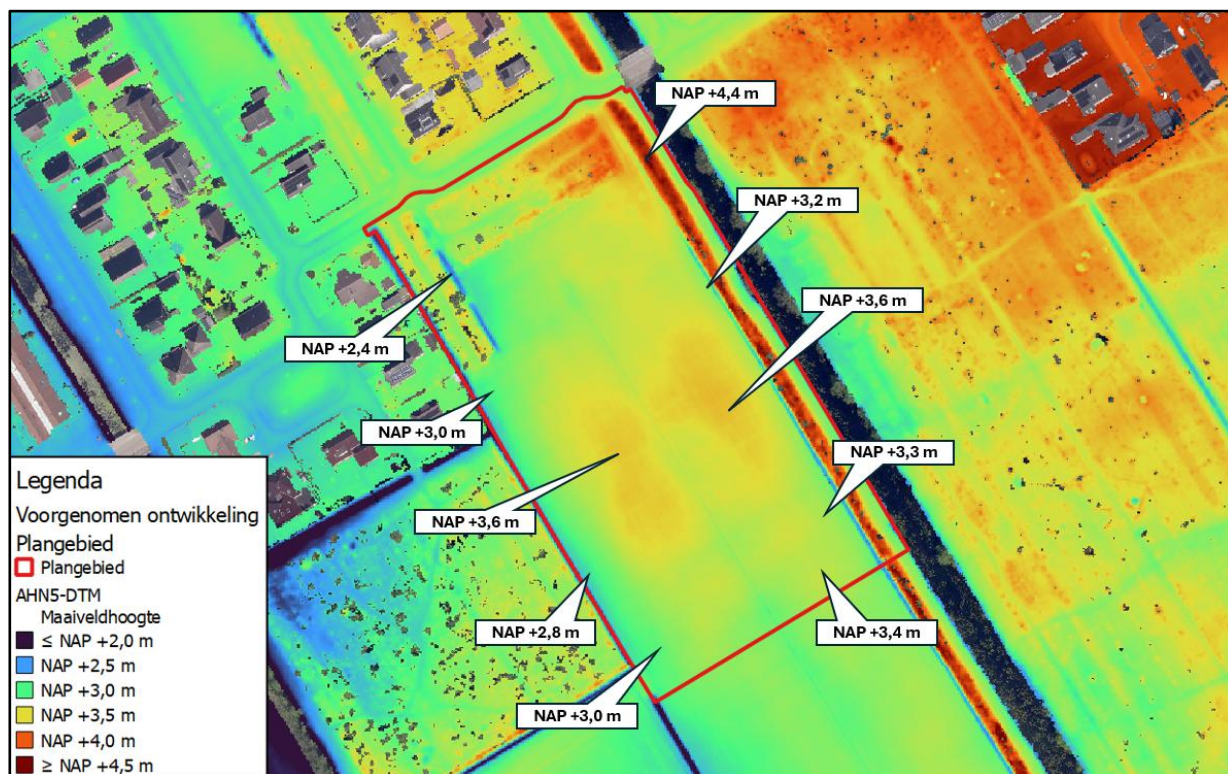
Het plangebied is gelegen binnen de gemeente Heerenveen in het dorp Jubbega. Het plangebied bevindt zich in het zuidelijk deel van het dorp, nabij de watergang genaamd 1^e Wijk. Ten noorden van het plangebied grenst het aan de weg de Line, ten oosten grenst het plangebied aan watergang 'OVK0134553', ten zuiden en westen grenst het aan landbouwgrond. Zie een weergave van het plangebied in Figuur 2-1.

Figuur 2-1: Locatie van het plangebied (bron: ArcGIS online basiskaart Topo).

2.2 Maaiveld

Om de maaiveldhoogten van het plangebied te analyseren is het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN5-DTM) geraadpleegd. Het maaiveld bevindt zich tussen NAP +2,4 m tot NAP +4,4 m. De gemiddelde maaiveldhoogte is ca. NAP +3,3 m. Het plangebied loopt af naar het noordoosten. In figuur 2-2 is een overzicht van de maaiveldhoogten weergegeven.

Figuur 2-2: Maaiveldhoogten plangebied (bron: AHN5-DTM).

2.3 Geohydrologie en bodemopbouw

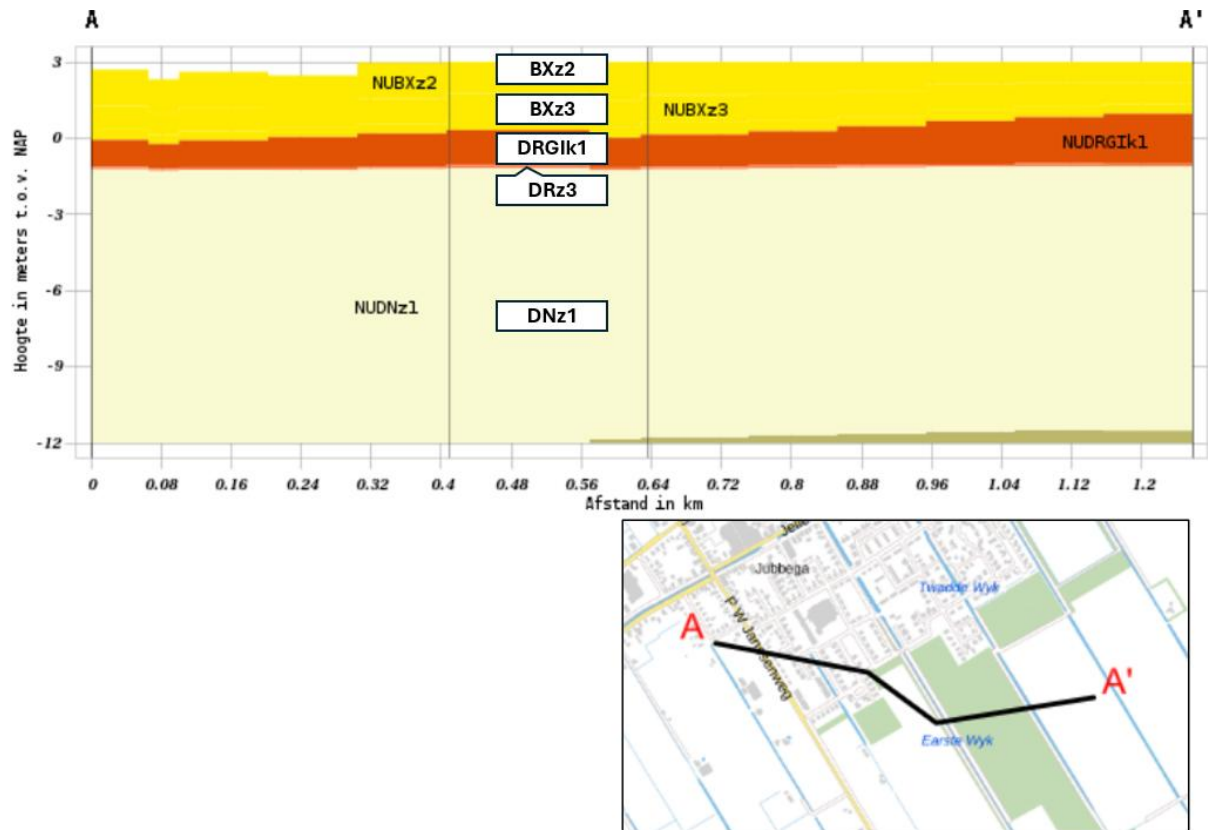
Regionale bodemopbouw op basis van REGIS II v2.2.3 (TNO)

De diepere bodemopbouw is in figuur 2-3 weergegeven als hydrogeologisch profiel volgens REGIS II v2.2.3. In dit profiel zijn de lagen aangeduid als de stratigrafische eenheid waartoe zij behoren en de aard van de afzettingen waaruit zij bestaan.

Voor de verschillende zandige formaties zijn in REGIS k_h -waarden en k_D -waarden opgenomen. Voor de kleiige en venige formaties zijn k_v -waarden en c -waarden vermeld, zie tabel 2-1.

Tabel 2-1: Bodemopbouw op basis van REGIS II V2.2.3 (bron: DINoloket).

Formatie	Onderkant (m NAP)	Bodemsoort	k_h -waarde (m/dag)	k_D -waarde (m ² /dag)	k_v -waarde (m/dag)	Weerstand (dag)
Boxtel (BXz2)	+1	Zand	5 tot 10	1 tot 5	-	-
Boxtel (BXz3)	0	Zand	5 tot 10	5 tot 25	-	-
Drente, Gieten (DRGik1)	-1	Klei	-	-	0,005 tot 0,01	100 tot 500
Drente (DRz3)	-1,5	Zand	10 tot 25	1 tot 5	-	-
Drachten (DNz1)	-12	Zand	2,5 tot 5	25 tot 50	-	-

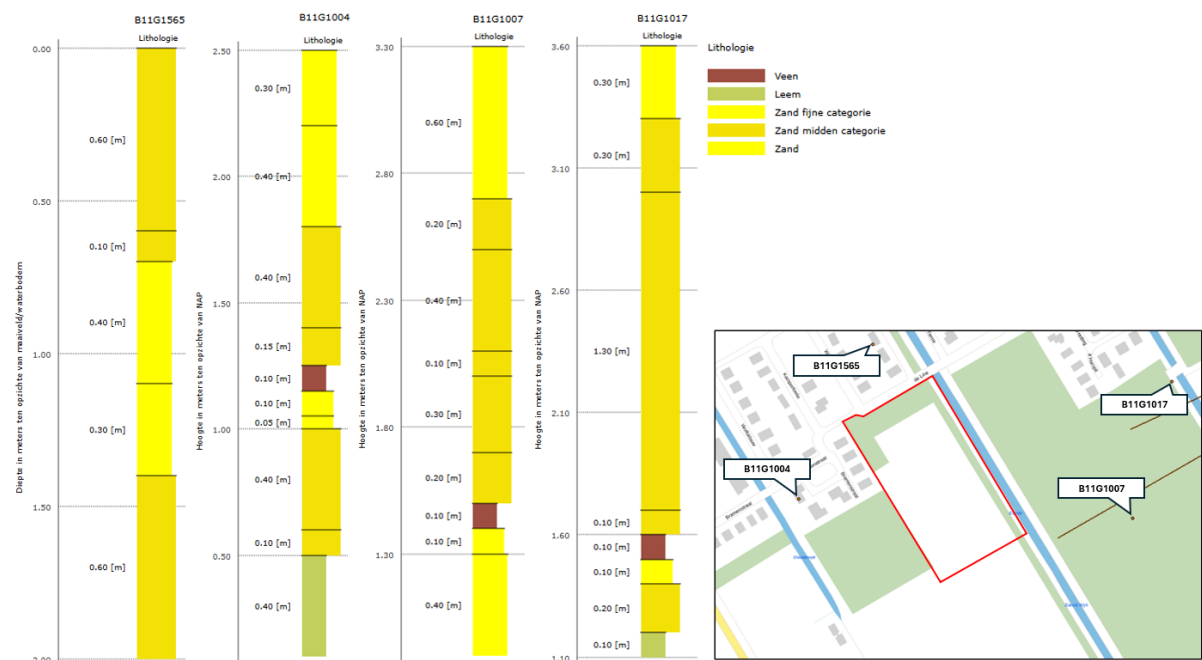

Figuur 2-3: Geohydrologisch profiel op basis van REGIS II v2.2.3 (bron: DINOluket).

Lokale bodemopbouw op basis van grondboringen uit DINOluket

Om inzicht te verkrijgen in de lokale bodemopbouw is gebruik gemaakt van grondboringen uit het TNO DINOluket. In de nabije omgeving van het plangebied zijn vier grondboringen aangetroffen. Dit zijn grondboringen met id. B11G1565, B11G1004, B11G1007 en B11G1017. Zie Figuur 2-4 voor de locaties van de grondboringen en toebehorende boormonsterprofielen.

De uitkomsten wijzen uit dat de bodem vooral bestaat uit zand, maar dat er vanaf een diepte van ca. >1,5 m-mv ook lokaal veen- en leemlagen aanwezig kunnen zijn.

Figuur 2-4: Boormonsterprofielen en locaties van grondboringen met plangebied (bron: DINOluket).

2.4 Grondwater

Actuele grondwaterstand (AG) op basis van veldonderzoek Antea Group uit 2025

De grondwaterstanden in het plangebied zijn op 7 juli 2025 gemeten door Antea Group. De gemeten grondwaterstanden zijn opgenomen in Tabel 2-2 en de locaties van de metingen zijn weergegeven in Figuur 2-5.

Tabel 2-2: Gemeten grondwaterstanden tijdens het veldwerk.

nummer	filter peilbuis (m-mv)	maaiveld (m NAP)	datum opname	GWS (m-mv)	GWS (m NAP)
005	2,50 tot 3,50	+3,26	7-7-2025	2,12	+1,14
012	2,00 tot 3,00	+3,41	7-7-2025	2,25	+1,16
020	2,00 tot 3,00	+3,19	7-7-2025	1,80	+1,39

Figuur 2-5: Locaties van peilbuizen met plangebied.

Gemiddeld hoogste en laagste grondwaterstand

Er zijn in het plangebied en in de nabije omgeving daarvan geen beschikbare peilbuisgegevens in DINOloket, BROloket of Grondwatertools. Doordat het plangebied is gelegen in landelijk gebied is hiervoor het BRO-model grondwaterspiegeldiepte (WDM) geraadpleegd. De resultaten daarvan wezen uit dat het plangebied de volgende gemiddelde grondwaterstanden kent:

- GHG: 0,6 m-mv;
- GLG: 1,4 m-mv.

De GHG en GLG zijn naar verwachting lager dan bovengenoemde waarden. De gemeten grondwaterstanden in juli 2025 toonde lagere grondwaterstanden dan de verwachte GLG op basis van het BRO-model. Op basis daarvan is er een grote kans dat dit ook het geval is voor de GHG uit het BRO-model.

Kwel en infiltratie

Aan de hand van een beschikbare kaart in de Klimateffectatlas is bepaald of er sprake is van kwel of infiltratie ter plaatse van het plangebied. De kaart toonde aan dat er bij het plangebied sprake is van infiltratie. De hoeveelheid infiltratie is op basis van de kaart 0,1 tot 0,5 mm per dag.

Grondwateronttrekkingen en open bodemenergiesystemen

Binnen het plangebied en in de nabije omgeving daarvan zijn geen grondwateronttrekkingen gemeld volgens de WKO-tool van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Grondwaterbeschermingsgebied, waterwingebied en boringsvrije zone

Het plangebied is niet gelegen binnen een grondwaterbeschermingsgebied, waterwingebied of boringsvrije zone.

2.5 Watersysteem

Oppervlaktewater

Binnen en in de omgeving van het plangebied is op basis van de Vastgestelde legger van het wetterskip Fryslân oppervlaktewater gelegen. In Figuur 2-6 is een uitsnede van de leggerkaart weergegeven. Daarin is zichtbaar dat er oppervlaktewater is gelegen ten oosten en ten westen van het plangebied. De watergang ten oosten van het gebied betreft de secundaire leggerwatergang Eerste Wyk en de watergang ten westen heeft geen leggerstatus.

Figuur 2-6: Uitsnede legger (bron: Wetterskip Fryslân).

Waterpeilen

Het watersysteem waar de leggerwatergang Eerste Wyk deel van uitmaakt is genaamd Schoterlandse Compagnonsvaart en het peilbesluit heet 'Peilbesluit WGP Tjonger (TJ-157)'. Het peilgebied kent een seizoensgebonden peil met:

- Zomerpeil: NAP +2,55 m; en
- Winterpeil: NAP +2,45 m.

Het peilbesluit waar de watergang ten westen van het plangebied deel van uitmaakt is ook deel van het watersysteem Schoterlandse Compagnonsvaart en heet 'Peilbesluit WGP Tjonger (TJ-147)'. Dit peilbesluit kent een seizoensgebonden peil met:

- Zomerpeil: NAP +1,20 m; en
- Winterpeil: NAP +1,10 m.

Zie een weergave van de kaart met peilbesluiten in Figuur 2-7.

Figuur 2-7: Kaart met peilgebieden en plangebied (bron: Waterskip Fryslân).

2.6 Waterveiligheid

Op basis van de legger van het Wetterskip Fryslân zijn binnen en direct buiten het plangebied geen primaire of regionale waterkeringen gelegen. Het plangebied is op basis van kaarten uit de Klimaateffectatlas die overstromingsdiepten weergegeven ook niet gelegen binnen overstroombaar gebied.

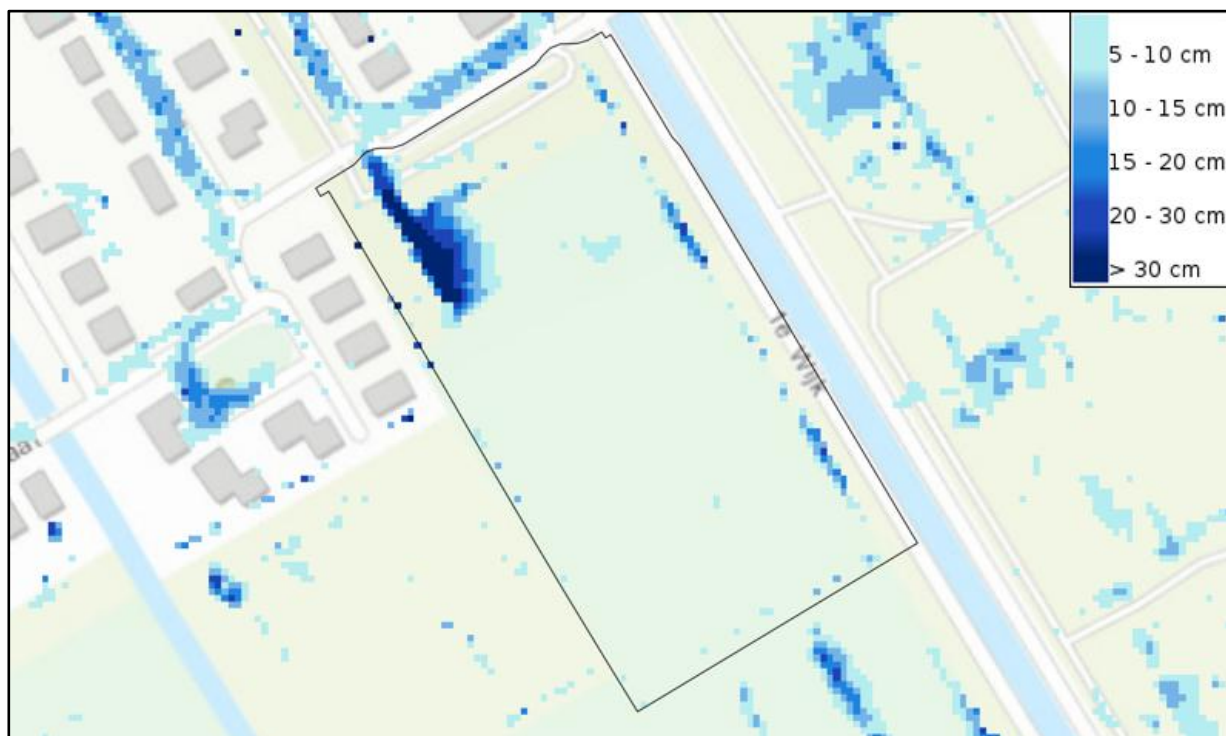
2.7 Vuil- en hemelwater

Er zijn geen gegevens ten aanzien van het aanwezige rioolsysteem. Door de ligging direct buiten het stedelijk gebied van Jubbega wordt ervan uitgegaan dat er in de omgeving van het plangebied een rioolsysteem gelegen is. Het type rioolsysteem is echter onbekend.

2.8 Wateroverlast door hevige regenval

Hevige neerslag over een korte periode kan lokaal zorgen voor wateroverlast. Figuur 2-8 geeft een indicatie van de maximale waterdiepte die op kan optreden als gevolg van hevige neerslag. De kaart is gegenereerd op basis van modelsimulaties en wordt ontsloten via de Klimaateffectatlas. De kaart toont de maximale waterdiepte bij een bui van 70 mm in 2 uur, deze bui komt in het huidige klimaat gemiddeld eens per 100 jaar voor. Door klimaatverandering kan die kans aan het einde van de eeuw twee keer zo groot zijn.

Op basis van de kaart treedt in het plangebied niet tot nauwelijks wateroverlast op. De wateroverlast zichtbaar in het noordwesten van de kaart is een watergang/greppel waarvan het waterpeil stijgt. Het model heeft dit niet aangemerkt als peilstijging, daardoor is dit zichtbaar als wateroverlast.

Figuur 2-8: Waterdiepte bij een hevige bui van 70 mm in 2 uur (bron: Klimaateffectatlas.nl).

3. Beleid

3.1 Rijksoverheid

Omgevingswet 2024

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. In de Omgevingswet wordt de leefomgeving op een andere manier benaderd dan voorheen, waarbij wordt ingezet op een duurzame economische structuur met borging van de kwaliteit en veiligheid daarvan. In de Omgevingswet worden de wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu natuur en water gebundeld. Deze wet regelt daarmee het beheer en de ontwikkeling met minder en overzichtelijke regels, meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk. Ingezet wordt op integraliteit, vertrouwen en participatie van alle belanghebbenden. De wet krijgt vorm in de omgevingsvisie, waarbij de huidige provinciale plannen komen te vervallen en worden geïntegreerd in deze visie.

Weging van het waterbelang

De watertoets, zoals deze bestond onder de Waterwet, is in de Omgevingswet overgegaan in de weging van het waterbelang. In de Omgevingswet is opgenomen dat ruimtelijke plannen (waaronder omgevingsplannen) die ter inzage worden gelegd, voorzien moeten zijn van een weging van het waterbelang. Ruimtelijke plannen van de initiatiefnemer (bijv. gemeente of projectontwikkelaar) worden overlegd met de verschillende waterbeheerders.

In de weging van het waterbelang geeft de initiatiefnemer aan welke afwegingen in het plan ten aanzien van water zijn gemaakt. Het is een toelichting op het doorlopen proces en maakt de besluitvorming ten aanzien van water transparant. In geval van locatiekeuzes en bij herinrichting van bestaand bebouwd gebied geeft de initiatiefnemer aan welke rol de waterhuishoudkundige aspecten hebben gespeeld bij de besluitvorming. De weging van het waterbelang grijpt zichtbaar terug op de afsprakennotitie en het wateradvies.

Nationaal Water Programma 2022-2027

Het Nationaal Water Programma 2022–2027 is de opvolger van het Nationaal Waterplan 2016-2021 en het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2016- 2021. Met de samenvoeging van deze twee plannen wordt geanticipeerd op de Omgevingswet, waarin het programma als een van de instrumenten is opgenomen. Het Nationaal Water Programma bevat:

- Een uitwerking van het te voeren beleid (inclusief het nationale ruimtelijke en ecologische beleid) voor de ontwikkeling, het gebruik, het beheer en de bescherming of het behoud van water;
- Maatregelen vanwege nationale belangen en om wateropgaven te bereiken en daaraan te blijven voldoen.

Nationaal Bestuursakkoord Water

Met het NBW-Actueel (2008) onderstrepen het Rijk, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten de gezamenlijke opgave om het watersysteem op zo kort mogelijke termijn en tegen de laagste maatschappelijke kosten op orde te brengen en te houden. Samenwerken is de rode draad van het geactualiseerde Nationaal Bestuursakkoord. Een actualisatie van het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) uit 2003 komt voort uit de invoering van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), de noodzaak tot de aanscherping van een aantal begrippen en het beschikbaar komen van nieuwe klimaatscenario's.

Kaderrichtlijn Water (KRW)

Door de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) heeft Nederland een resultaatsverplichting voor het bereiken van de gewenste waterkwaliteit en ecologie van grond- en oppervlaktewatersystemen. Voor grote wateren of watersystemen, de zogenaamde KRW-waterlichamen, zijn hiertoe doelen opgesteld. De maatregelen om de bindende doelen te bereiken zijn vastgelegd in de stroomgebiedsplannen. Voor de overige wateren geldt minimaal het stand-still principe. Waterbeheerders mogen hiervoor zelf aanvullende doelen opstellen.

Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

In de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) wordt perspectief gegeven om grote opgaven aan te pakken, ons land samen mooier en sterker te maken en daarbij voort te bouwen op het bestaande landschap en de (historische) steden. Het stuk behandelt een nieuwe aanpak waarin wordt gericht op integrale samenwerking en een zorgvuldige afweging van belangen met ruimte voor klimaatadaptatie en de energietransitie. De nieuwe aanpak krijgt vorm door het geven van toekomstperspectieven, de nationale belangen en de daaruit voortkomende opgaven. Voor de opgaven is een prioritering opgesteld van:

1. Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. Duurzaam economisch groeipotentieel;
3. Sterke en gezonde steden en regio's;
4. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk beleid.

Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie

Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie maakt deel uit van het Deltaprogramma. Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie moet leiden tot een langjarige en planmatige aanpak van het beperken van de gevolgen van overstromingen, wateroverlast, hittestress en droogte. Het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen hebben de gezamenlijke ambitie dat in 2050 alle steden en dorpen in Nederland klimaatbestendig en waterrobuust zijn ingericht. Bij hevige neerslag blijven in een klimaatbestendige stad de bedrijven en woningen droog en blijven de hoofdwegen begaanbaar. Ook wordt neerslag benut voor droge en warme periodes, zo wordt schade voorkomen.

Kamerbrief 'Water en bodem sturend'

In een brief aan de Tweede Kamer in november 2022 heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat principes en structurerende keuzes geformuleerd over de rol van water en bodem in de ruimtelijke ordening. De brief presenteert principes waarbij water en bodem een leidende rol spelen bij toekomstige besluitvorming.

In de brief worden de volgende uitgangspunten gehanteerd die de basis vormen voor structurerende keuzes die in de brief worden gemaakt.

Niet afwentelen

Het principe van 'niet afwentelen', zoals benoemd in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI), is op verschillende manieren van toepassing:

- Niet afwentelen op toekomstige generaties;
- Niet afwentelen naar andere gebieden of functies;
- Niet afwentelen van privaat naar publiek.

Meer rekening houden met extremen

De klimaatscenario's en concrete incidenten als gevolg van hevige regenval én hitte en droogte geven op dit moment geen aanleiding tot optimisme. Daarom is het belangrijk om in ons beleid en onze aanpak veel meer dan nu rekening te houden met extremen. Worstcasescenario's zijn door het veranderende klimaat veel vanzelfsprekender geworden en maken het noodzakelijk ons daar nog beter op voor te bereiden.

In samenhang omgaan met wateroverlast, droogte en de bodem

Omgaan met wateroverlast en droogte vraagt een samenhangende aanpak. Nederland moet van een vergiet weer een spons worden. Dit biedt ook kansen voor de kwaliteit van water en bodem. Al in het begin van deze eeuw hebben Rijk en decentrale overheden daarom het uitgangspunt vasthouden-bergen-afvoeren vastgelegd in een overeenkomst. Dit bereiken we door een vitale bodem te bewerkstelligen, die als een spons het water opneemt, maar ook door het realiseren van voldoende bufferen afvoercapaciteit. Daarbij streven we naar een veerkrachtig ecosysteem, dat beter opgewassen is tegen de extra verstoringen door klimaatverandering.

Meerlaagsveiligheid

Om de risico's van overstroming in de toekomst te beperken, vraagt het Rijk aan haar medeoverheden meer aandacht voor meerlaagsveiligheid. Aandacht voor waterveiligheid betekent meer dan preventief dijken en keringen aanleggen versterken. Conform het eerste advies van de Beleidstafel wateroverlast en hoogwater passen we het principe van meerlaagsveiligheid niet alleen toe op het hoofdwatersysteem maar ook op het regionaal watersysteem.

Minder afdekken, minder vergraven, niet verontreinigen

Als we verstandiger omgaan met de bodem, kunnen we de natuurlijke kracht van de bodem benutten. Verstandiger omgaan met onze bodem betekent onder meer dat we de bodem minder afdekken, niet onnodig afgraven (en grond elders dumpen) en niet verontreinigen.

Integrale aanpak in de leefomgeving

De water- en bodemopgaven staan niet op zichzelf. Ze hangen samen met elkaar, maar ook met andere opgaven in de leefomgeving. Zo kunnen doelen voor klimaatadaptatie, waterkwaliteit en bodem niet los gezien worden van verstedelijking, woningbouw, landbouw en energievoorziening. Een integrale aanpak met alle opgaven in de fysieke leefomgeving is dan ook noodzakelijk, waarbij het water- en bodemsysteem sturend is.

Comply or explain

Veel van de structurerende keuzes hebben het karakter van: 'pas toe of leg uit'. Benadrukt wordt dat voor bepaalde doelen onontkoombare en juridisch afdwingbare maatregelen nodig zijn. Wanneer wordt afgeweken geldt dat dit expliciet uitlegbaar en toetsbaar moet zijn en dat doelen nog steeds wel gehaald worden. Het principe 'comply or explain' geldt voor alle partijen waaronder ook het Rijk.

Structurerende keuzes

Aan de hand van de bovenstaande principes zijn structurerende keuzes gemaakt. Deze keuzes zijn geclusterd per thema of gebied. Als thema's en gebieden zijn daarbij onderscheiden:

- Water en bodem;
 - o Voldoende en schoon (zoet)water;
 - o Bodem; vitaal en efficiënt geordend.
- Bebouwd gebied;
- Gebieden;
 - o Laagveengebieden;
 - o Verziltende kustgebieden;
 - o Hoge zandgronden.

3.2 Provincie Fryslân

Regionaal Waterprogramma 2022-2027

Het Regionaal Waterprogramma 2022-2027 (RWP) van de provincie Fryslân bevat de ambities en doelen voor oppervlaktewater, grondwater en waterveiligheid van de provincie voor de planperiode 2022 tot 2027. De drie ambities van de provincie in het programma zijn:

- een vitaal en veerkrachtig watersysteem;
- karakteristiek en gezond;
- meebewegen en samenwerken.

Bij deze drie ambities heeft de provincie vier doelen opgesteld. Dit zijn:

1. meervoudig ruimtegebruik;
2. omgevingskwaliteit als ontwerpbasis;
3. koppelen en verbinden van opgaven;
4. gezond en veilig.

Het waterbeleid van de provincie Fryslân richt zich vooral op de toekomst, zodat de provincie tijdig kan inspelen op de stijgende zeespiegel, klimaatverandering en bodemdaling. Het beleid wordt onderscheiden in drie beleidsvelden: waterveiligheid, voldoende water en schoon water.

Het uitvoeren van het waterbeleid en het nemen van de nodige maatregelen is in handen van de waterbeheerders, in het bijzonder Wetterskip Fryslân. Daarnaast is de provincie verantwoordelijk voor de vergunningverlening van grote grondwateronttrekkingen en drinkwaterwinningen. Tevens monitort de provincie de toestand van het Friese grondwatersysteem.

Omgevingsverordening provincie Fryslân 2024

Door het intreden van de Omgevingswet per 1 januari 2024 zijn alle Nederlandse provincies verplicht een provinciale Omgevingsverordening op te stellen. De Omgevingsverordening is een integrale verordening met regels voor de gehele fysieke leefomgeving. Dit omvat in ieder geval bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur, cultureel erfgoed, werelderfgoed en activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving.

3.3 Wetterskip Fryslân

Waterbeheerprogramma 2022-2027

In het Waterbeheerprogramma 2022-2027 (WBP) geeft het waterschap aan wat de doelen en ambities voor de komende planperiode zijn. In het programma zijn verschillende thema's uitgewerkt. Deze thema's zijn:

- Waterveiligheid;
- Voldoende water; en
- Schoon water.

Waterschapsverordening Wetterskip Fryslân

De Waterschapsverordening is een verordening met de wettelijke regels die het waterschap hanteert bij de bescherming van oppervlaktewaterlichamen (beken, sloten en rivieren), waterkeringen, bergingsgebieden, grondwater en bijbehorende kunstwerken (gemalen, stuwen, etc.). In de Waterschapsverordening wordt specifiek gekeken naar de regelgeving voor verschillende soorten gebieden en activiteiten.

Het Wateradvies

Het wetterskip adviseert een digitale watertoets uit te voeren voor het inventariseren van de verschillende waterbelangen. Het wateradvies, dit is opgenomen in Bijlage 1.

Leidraad watertoets 2013

Het Doel van de Leidraad Watertoets is dat in ruimtelijke plannen alle wateraspecten worden meegenomen, waarmee wordt voldaan aan de beleidsdoelstellingen van de thema's veilig, voldoende en schoon. De Leidraad Watertoets is een instrument waarmee de waterbelangen in ruimtelijke plannen kunnen worden geborgd en waarmee er zorg voor kan worden gedragen dat ruimtelijke plannen voldoen aan de uitgangspunten van wetterskip Fryslân. Daarnaast zorgt de leidraad watertoets voor draagvlak van het wateradvies bij de gemeenten en voor een betere samenwerking tussen gemeenten en wetterskip tijdens het watertoetsproces. De leidraad geeft duidelijkheid over de juridische status van het wateradvies.

Volgens de leidraad is het verboden om binnen de bebouwde kom meer neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m² onverharde grond wordt bebouwd of verhard. Bij een toename verhard oppervlak van meer dan 200 m² dient te worden gecompenseerd. De compensatie kan in vasthoudmaatregelen en oppervlaktewater worden gepleegd. Het uitgangspunt bij toename verhard oppervlak is dat de volgorde vasthouden, bergen en afvoeren wordt gehanteerd.

De compensatieregeling binnen stedelijk gebied van het Wetterskip Fryslân is het graven van 10% van de toename verhard oppervlak in oppervlaktewater (binnen of buiten het plangebied binnen hetzelfde peilgebied), het volledig infiltreren van het hemelwater of het bergen van hemelwater in een regenwaterbassin van minimaal een bui van 50 mm over de toename verhard oppervlak. Een waterberging mag op het oppervlaktewater lozen met een maximale afvoer van 1,33 l/s/ha.

Het waterschap heeft in de leidraad ook richtlijnen voor ontwateringsdiepten opgesteld, zie Tabel 3-1.

Tabel 3-1: Ontwateringseisen (bron: Wetterskip Fryslân).

Grondgebruik	Ontwateringseis
Woningen met kruipruimte	0,70 m - onderkant vloer
Woningen zonder kruipruimte	0,30 m - onderkant vloer
Drijvende woningen	Geen ontwateringseis
Woningen op (houten) palen	Mag geen verdroging optreden, grondwaterstand mag niet verlagen
Gangbare wegen (met grof cunet)	
Primair	1,0 m - as van de weg
Secundair	0,70 m - as van de weg
Weg op polystreen - hardschuim	Ca. 0,30 m - as van de weg
Tuin – plantsoen	0,50 m-mv
Industrieterrein	0,70 m-mv

3.4 Gemeente Heerenveen

Omgevingsplan gemeente Heerenveen 2024

De gemeente Heerenveen heeft een omgevingsplan vastgesteld. Het omgevingsplan is de samenvoeging van diverse gemeentelijke beleidsdocumenten waaronder het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) en de bestemmingsplannen van de gemeente.

In het omgevingsplan staan de specifieke regels voor lozing van hemelwater. Hierbij wordt benoemd dat afvloeiend hemelwater mag worden geloosd op een schoonwaterriool of in de bodem. Lozingen op het vuilwaterriool zijn alleen toegestaan wanneer wordt aangetoond dat infiltreren in de bodem, schoonwaterriool en/of oppervlaktewater redelijkerwijs niet mogelijk is.

Watertakenplan Heerenveen 2025-2029

De gemeente Heerenveen heeft voor de periode 2025 tot 2029 een watertakenplan opgesteld. In het watertakenplan beschrijft de gemeente de invulling van de zorgplichten. De gemeente heeft zorgplichten voor stedelijk afvalwater, voor afvloeiend hemelwater en een inspanningsverplichting voor grondwatermaatregelen.

In het plan staat een 'Kader' voor wateroverlast opgenomen. Hier staat dat de gemeente het volgende wil bereiken:

- geen water op straat bij een bui die eens per 5 jaar voorkomt. (Bui 09 uit de Kennisbank van brancheorganisatie stichting RIONED, dit is een bui van ongeveer 27 mm in één uur);
- geen schade door water dat afstroomt van de openbare ruimte richting panden bij een bui die eens per 100 jaar voorkomt (dit is volgens het huidige klimaatscenario een bui van ongeveer 60 mm in één uur, door klimaatverandering zal dit in 2050 naar verwachting ongeveer 70 mm in één uur zijn);
- geen ontwrichtende gevolgen bij een bui die zwaarder is.

In het plan staat ook een beleidsregel voor grondwater opgenomen. Hierin staat aangegeven dat er een minimale ontwateringsdiepte geldt bij nieuwbouw van 0,7 m-mv.

3.5 Contact

Wetterskip Fryslân

Op 21-07-2025 is aan de hand van het Wateradvies contact gezocht met Wetterskip Fryslân over de voorgenomen ontwikkeling. Het wetterskip heeft ten tijde van het schrijven van de rapportage geen reactie met aanvullende uitgangspunten en randvoorwaarden gegeven. Wel is er via het Wateradvies een advies geleverd. Deze is opgenomen in Bijlage 1.

Gemeente Heerenveen

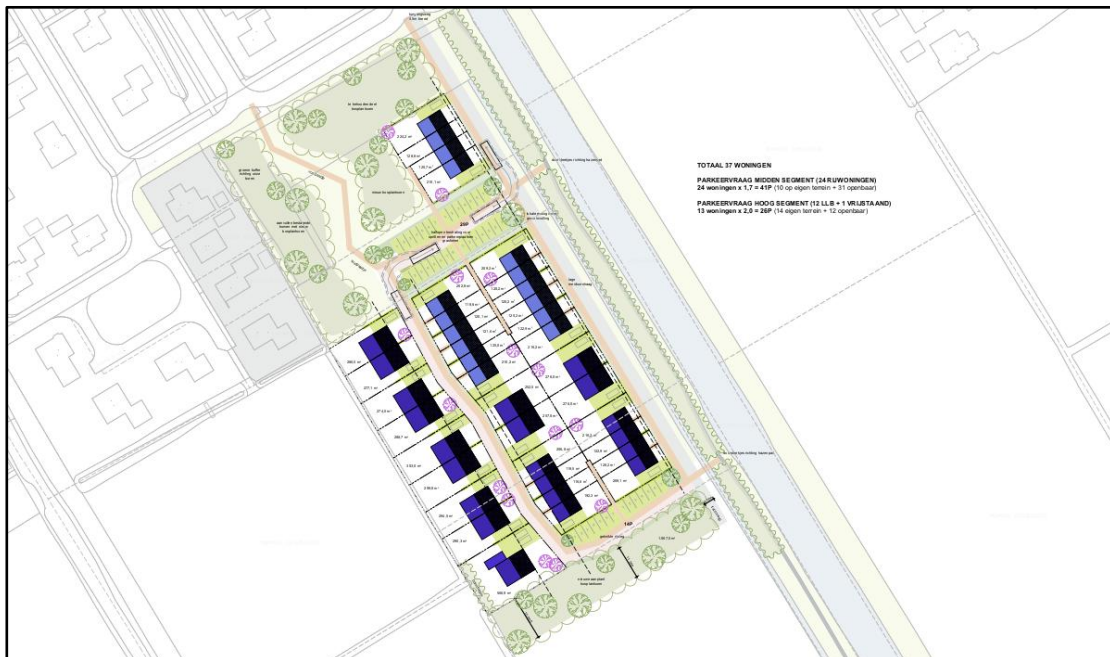
Op 6 augustus 2025 heeft er per e-mail contact plaatsgevonden met de gemeente Heerenveen. De gemeente heeft aangegeven dat er geen aanvullende eisen zijn buiten de reeds opgenomen beleidsstukken.

De gemeente geeft daarbij wél aan dat er voor de riolering van de planontwikkelaar wordt verwacht dat een ontwerp wordt gemaakt. De uitgangspunten daarbij zijn dat er (zodra dat kan) een gescheiden stelsel wordt aangelegd. Het hemelwater kan direct op de omliggende watergangen worden geloosd, het vuile water op de bestaande riolering. Hierbij wordt verwezen naar het (in de mail bijgevoegde) handboek openbare ruimte.

4. Toekomstige situatie

4.1 Voorgenomen ontwikkeling

Van Wijnen Projectontwikkeling Noord B.V. is voornemens 29 woningen langs de watergang 1e Wijk te Jubbega te realiseren. De ontwikkeling vindt plaats op gronden die nu nog agrarisch in gebruik zijn. Het planvoornemen kent twee varianten. Deze zijn in plangebied en woningbouwaantallen gelijk, verschil zit alleen in de verhouding tussen de hoeveelheid rijwoningen en twee-onder-een-kapwoningen. In het planvoornemen wordt verharding en bebouwing toegebracht. Onderdeel van het plan is ook het aanleggen van een toegangs- en tractorweg. Zie een weergave van de beide varianten in Figuur 4-1.

Figuur 4-1: Weergave van beide varianten van het planvoornemen (bron: VMEZ Architecten).

4.2 Oppervlakteverdeling

Het volledig terrein heeft een oppervlakte van 19.660 m². Het planvoornemen bestaat in de huidige situatie uit 18.870 m² onverhard oppervlak, geen verhard oppervlak en 790 m² oppervlaktewater. Het oppervlak van de eindsituatie bestaat uit 10.615 m² onverhard oppervlak, 8.350 m² verhard oppervlak en 695 m² oppervlaktewater. Zie Tabel 4-1 voor de uitwerking van de oppervlakteverdeling, Figuur 4-2 en Figuur 4-3 voor een weergave van de oppervlakteverdeling op kaart.

Tabel 4-1: Oppervlakteverdeling plangebied.

Type	Huidig oppervlak (m ²)	Toekomstig oppervlak (m ²)	Verandering (m ²)
Onverhard oppervlak	18.870	10.615	-8.255
Stedelijk groen	18.870	8.010	-10.860
Tuinen (30% onverhard)	0	510	+510
Grasbetontegels (50% onverhard)	0	2.095	+2.095
Verhard oppervlak	0	8.350	+8.350
Bebouwing	0	2.225	+2.225
Bestrating	0	2.830	+2.830
Tuinen (70% verhard)	0	1.195	+1.195
Grasbetontegels (50% verhard)	0	2.100	+2.100
Oppervlaktewater	790	695	-95
Totaal	19.660	19.660	-

Figuur 4-2: Oppervlakteverdeling huidige situatie.

Figuur 4-3: Oppervlakteverdeling toekomstige situatie.

4.3 Wateropgave

De verandering in hemelwaterafvoer wordt beïnvloed door de verharding. Neerslag op verhard oppervlak komt sneller tot afstroming naar het oppervlaktewater en/of het rioolsysteem. Dit wordt hierdoor zwaarder belast, waardoor er een vergroot risico ontstaat op wateroverlast. Om de waterbergingsopgave te bepalen, is gekeken naar de opgaven vanuit het beleid van het Wetterskip Fryslân en de Gemeente Heerenveen. Op basis hiervan is bepaald welk beleid voor deze planontwikkeling maatgevend is.

Wetterskip Fryslân

Volgens de Waterschapsverordening en de Leidraad watertoets 2013 van het wetterskip Fryslân is er bij toename verhardoppervlak sprake van een compensatieplicht. In het planvoornemen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met ca. 8.350 m². De compensatieplicht van het wetterskip is van kracht bij een toename van >200 m² en omvat 10% van de toename in oppervlaktewater of 50 mm in infiltratie- en/of waterbergingsvoorzieningen. Daarnaast geldt bij het dempen van oppervlaktewater dat dit 1:1 gecompenseerd moet worden binnen hetzelfde peilgebied. De totale opgave van het wetterskip is als volgt:

- $8.350 \text{ m}^2 * 0,1 =$ **835 m²** nieuw gegraven oppervlaktewater; of
- $8.350 \text{ m}^2 * 0,05 \text{ m} =$ **418 m³** infiltratie- en/of waterbergingsvoorzieningen; en
- $790 \text{ m}^2 - 695 \text{ m}^2 =$ **95 m²** nieuw gegraven oppervlaktewater.

Gemeente Heerenveen

De gemeente Heerenveen heeft geen specifieke hemelwaterbergingsseisen. Wel heeft de gemeente in het Watertakenplan 2025-2029 opgenomen dat er tijdens hevige regenval geen schade mag optreden aan bebouwing. De gemeente geeft aan dat dit kan worden bereikt door zo min mogelijk verharding, meer wateroppervlak, een robuust watersysteem (hemelwaterriolering en watergangen/partijen die 'samenwerken'), verlagingen in het maaiveld, infiltratie waar dat kan, etc.

Maatgevende opgave

De opgave van het Wetterskip Fryslân van **418 m³** aan waterbergingsvoorzieningen of 835 m² nieuw gegraven oppervlaktewater is maatgevend in het planvoornemen. De gemeente Heerenveen heeft geen hemelwaterbergingsseisen. Daarnaast dient de demping van het oppervlaktewater volledig te worden gecompenseerd. Dit is een hoeveelheid te graven oppervlaktewater van **95 m²**.

Potentiële waterberging van geïnventariseerde maatregelen

De invulling van de wateropgave van 418 m³ dient te worden gedaan in waterbergingsvoorzieningen. De mogelijkheden zijn in tabel 4-2 geïnventariseerd. Het is mogelijk om één of meer maatregelen te treffen ter invulling van de wateropgave. Het wetterskip geeft aan dat er rekening gehouden dient te worden met de trits 'vasthouden – bergen – afvoeren' op een manier waarop dat voor het betreffende plan het beste te realiseren is. Door de hoge verwachte GHG zijn ondergrondse voorzieningen niet toepasbaar. Hiertoe wordt verkend welke bovengrondse maatregelen kunnen worden aangelegd.

Tabel 4-2: Effectiviteit geïnventariseerde maatregelen.

Maatregel	Oppervlak	Theoretisch bergende capaciteit	Potentieel berging
Sedumdaken ⁽¹⁾	2.225 m ²	0,02 m	40 m ³
Retentiedaken ⁽¹⁾⁽²⁾	2.225 m ²	0,06 m	120 m ³
Wadi ⁽¹⁾⁽⁴⁾	774 m ²	0,6 m	418 m ³
Waterbergingsvijver ⁽¹⁾⁽⁴⁾	620 m ²	0,75 m ⁽⁵⁾	418 m ³
Waterbergingskelder ⁽³⁾	-	-	418 m ³

- 1) De berekening gaat uit van een holle ruimte van 90%;
- 2) Platte daken zijn benodigd;
- 3) Maatwerkoplossing, dimensionering dient nader te worden vastgesteld;
- 4) Berekend op basis van totale opgave, meer berging is mogelijk;
- 5) Op basis van drooglegging (gemiddeld maaiveld – zomerpeil peilgebied): NAP +3,3 m – NAP +2,55 m = 0,75 m.

De eerste mogelijkheid is het aanleggen van sedum- of waterretentiedaken. Sedumdaken bieden een kleine hoeveelheid waterberging, maar kunnen wel worden aangelegd op schuine daken, waterretentiedaken kunnen alleen op platte daken worden aangelegd.

De tweede mogelijkheid is het graven van wadi's. De wadi's bieden een hoeveelheid waterberging gelijk aan de ontwateringsdiepte (gemiddeld maaiveld – GHG). De wadi kan afwateren middels infiltratie naar het grondwater en/of met een knijpconstructie vertraagd afvoeren naar het oppervlaktewater. De toegestane afvoersnelheid is 1,33 l/s/ha. Om te voldoen aan de benodigde hoeveelheid waterberging is volgens indicatieve berekening vastgesteld dat deze een formaat van ca. 774 m² dient te krijgen.

De derde mogelijkheid is het graven van waterbergingsvijvers. De waterbergingsvijver(s) biedt een hoeveelheid waterberging gelijk aan de drooglegging (gemiddeld maaiveld – zomerpeil). De vijver(s) dient door een knijpconstructie vertraagd af te gaan voeren naar het naastgelegen oppervlaktewater. De toegestane afvoersnelheid is 1,33 l/s/ha. Om te voldoen aan de benodigde hoeveelheid waterberging is volgens indicatieve berekening vastgesteld dat deze een formaat van ca. 620 m² dient te krijgen.

Binnen het plangebied zelf zijn beperkte mogelijkheden voor het aanleggen van wadi's en/of waterbergingsvijvers door de grote hoeveelheid opgenomen bomen, maar op de gronden ten zuidoosten van het plangebied is dit wél mogelijk.

Daarnaast dient er minimaal een hoeveelheid van 95 m² oppervlaktewater worden gegraven om de demping 1:1 te compenseren. Voor het inpassen van dit oppervlaktewater kunnen de bestaande watergangen in het plangebied worden verbreed of kan het oppervlak van een eventuele waterbergingsvijver met 95 m² worden vergroot. De watergangen in het noordwesten en oosten van het plangebied zijn hier geschikt voor.

In de aanvraag van de omgevingsvergunning dient te worden aangetoond dat het plangebied de volledige wateropgave kan bergen en afvoeren. Daarnaast dient te worden onderbouwd hoe het hemelwater de voorziening kan bereiken.

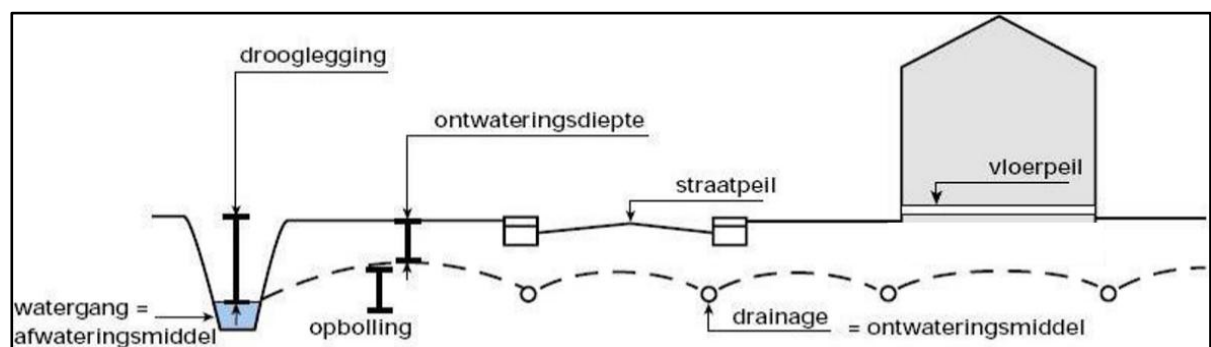
4.4 Watersysteem

Het bestaande watersysteem blijft in het planvoornemen intact. De watergangen die in het planvoornemen gedeeltelijk worden gedempt zijn geen aangewezen leggerwatergangen. De verdwenen hoeveelheid berging uit het watersysteem door de demping heeft indien 1:1 gecompenseerd geen effecten op het watersysteem.

De geadviseerde waterbergingsvijver die eventueel kan worden aangelegd gaat enkel een waterbergende functie krijgen en beïnvloedt het bestaande watersysteem daardoor ook niet.

4.5 Grondwater

Om het risico op grondwateroverlast te beperken dient de ontwateringsdiepte en/of drooglegging voldoende te zijn. De ontwateringsdiepte is de afstand tussen de gemiddeld hoogste grondwaterstand en het straatpeil, het maaiveld en/of vloerpeil, en de drooglegging is het verschil tussen het waterpeil en maaiveld (zie ook figuur 4-4).

Figuur 4-4: Schematische weergave ontwateringsdiepte.

De maaiveldhoogte bevindt zich ter plaatse van het plangebied gemiddeld op ca. NAP +3,3 m. De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) bevindt zich op een diepte van 0,6 m-mv. Op basis daarvan is de huidige maaiveldhoogte ter plaatse van het plangebied ook 0,6 m. De richtlijn voor ontwateringsdiepte uit het Watertakenplan van de gemeente Heerenveen is 0,7 m voor 'woningen met kruipruimte'. De ontwikkeling voldoet nagenoeg aan de richtlijn. Om te voldoen aan de richtlijn dient het oppervlak waar de bebouwing komt te staan te worden opgehoogd met ca. 0,1 m zand.

Het advies is om vóór de ophoging eerst opnieuw te berekenen wat de GHG ter plaatse van het plangebied is. Deze is in de onderhavige rapportage afgeleid uit het BRO-model grondwaterspiegeldiepte (WDM). Naar verwachting (op basis van de gemeten grondwaterstanden uit de peilbuizen 005, 012 en 020) is deze lager dan weergegeven in het model. Indien de GHG blijkt 0,1 m lager te zijn gelegen dan in het model is opgenomen, voldoet de ontwikkeling huidige al aan de richtlijn en zijn maatregelen tegen grondwateroverlast niet benodigd.

4.6 Vuil- en hemelwater

Het vuilwater en hemelwater dienen apart te worden afgevoerd conform het beleid van de gemeente. Het vuilwater dient te worden afgevoerd in een vuilwaterriool en het hemelwater dient op het eigen perceel te worden verwerkt. Het is nodig om af te stemmen met de juiste afdeling binnen de Gemeente Heerenveen om te bepalen waar de vuilwateraansluiting(en) van de nieuwe riolering op het bestaande stelsel kan plaatsvinden.

Voor het aansluiten van de toekomstige ontwikkeling op het bestaand openbaar rioolstelsel moet een rioleringsplan/technisch ontwerp worden opgesteld. Bij de realisatie van het technisch ontwerp dient te worden aangetoond dat het toekomstige vuilwateraanbod geen negatieve effecten veroorzaakt in het bestaande systeem of dat het rioolsysteem hier voldoende op is aangepast.

4.7 Waterveiligheid

Er zijn geen waterkeringen in de omgeving van het plangebied. De ontwikkeling heeft dus geen nadelige effecten op waterkeringen. Er is ook geen risico op overstromingen vanuit de rivier of zee.

4.8 Waterkwaliteit

Materiaalgebruik

Ten opzichte van de huidige situatie heeft de herontwikkeling van het plangebied weinig tot geen invloed op de waterkwaliteit. Om hemelwater dat van de daken en overige verharde oppervlakken afstroomt te mogen bergen, dient onder meer aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

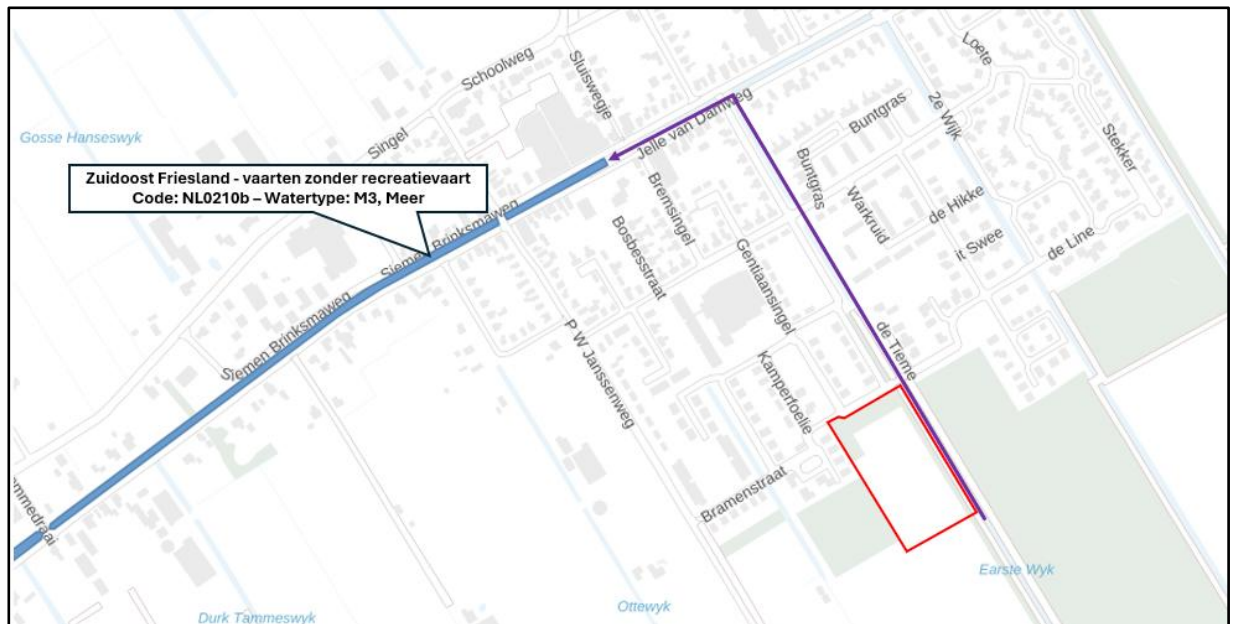
- Vereist is de toepassing van niet-uitlogbare bouwmaterialen als kunststoffen en geen zink, lood, koper of asfalt. Staal, aluminium en zink voorzien van een duurzame coating kan wel worden toegepast. Hierbij ontstaan geen verhoogde concentraties verontreinigende stoffen;
- Hemelwater van (afgekoppelde) verhardingen mag niet verontreinigd zijn met chemische bestrijdingsmiddelen, olie, agressieve reinigingsmiddelen of andere verontreinigende stoffen. Bij de communicatie met de toekomstige gebruikers van het plangebied moet duidelijk worden gewezen op de risico's van het toepassen van chemicaliën en dergelijke, en de gevolgen voor de waterkwaliteit van het niet naleven van deze regels.

Europese Kaderrichtlijn Water-oppervlaktewaterlichamen

De Europese Kaderrichtlijn Water verplicht alle Europese lidstaten om de waterkwaliteit per 2027 in orde te krijgen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te zijn gewaarborgd dat deze niet leiden tot (tijdelijke) achteruitgang in de ecologische en chemisch-fysische waterkwaliteit.

De aan te leggen waterberging gaat vertraagd afvoeren op de secundaire watergang 1^e Wyk (OVK0134553). Deze watergang stroomt richting het noorden en staat in verbinding met KRW-waterlichaam NL0210b, 'Zuidoost Friesland – vaarten zonder recreatievaart.' In Figuur 4-5 is de afwatering van het plangebied tot aan het KRW-waterlichaam weergegeven.

Door ervoor te zorgen dat het hemelwater in de waterbergingsvoorziening niet vervuild is, worden ook negatieve effecten op de waterkwaliteit van het KRW-waterlichaam voorkomen.

Figuur 4-5: Afwatering van plangebied richting KRW-waterlichaam (bron: Waterkwaliteitsportaal.nl).

4.9 Conclusie / weging van het waterbelang

Op het planvoornemen is de opgave van het Wetterskip Fryslân van kracht. Het wetterskip heeft een opgave van 835 m² nieuw te graven oppervlaktewater of 418 m³ aan infiltratie- en/of waterbergingsvoorzieningen voor de toename verhard oppervlak. Daarnaast heeft het wetterskip voor het dempen van oppervlaktewater een 1:1 compensatieplicht. Daaruit ontstaat een opgave van 95 m² nieuw te graven oppervlaktewater.

Voor de invulling van de opgave worden waterbergende daken, een wadi en een waterbergingsvijver(s) geadviseerd. De wadi biedt een hoeveelheid waterberging gelijk aan de ontwateringsdiepte (maaiveld – GHG) en de waterbergingsvijver(s) biedt een hoeveelheid waterberging gelijk aan de drooglegging (maaiveld – zomerpeil). De wadi kan via infiltratie en/of een knijpconstructie afwateren en de vijver dient door een knijpconstructie vertraagd af te gaan voeren naar het naastgelegen oppervlaktewater. Binnen het plangebied zelf zijn beperkte mogelijkheden voor het aanleggen van wadi's en/of waterbergingsvijvers door de grote hoeveelheid opgenomen bomen, maar op de gronden ten zuidoosten van het plangebied is dit wél mogelijk.

Daarnaast dient er minimaal een hoeveelheid van 95 m² oppervlaktewater worden gegraven om de demping 1:1 te compenseren. Voor het inpassen van dit oppervlaktewater kunnen de bestaande watergangen in het plangebied worden verbreed of kan het oppervlak van een eventuele waterbergingsvijver met 95 m² worden vergroot. De watergangen in het noordwesten en oosten van het plangebied zijn hier geschikt voor.

Binnen het plangebied zelf zijn beperkte mogelijkheden voor het aanleggen van wadi's en/of waterbergingsvijvers door de grote hoeveelheid opgenomen bomen, maar op de gronden ten zuidoosten van het plangebied is dit wél mogelijk.

In de aanvraag van de omgevingsvergunning dient te worden aangetoond dat het plangebied de volledige wateropgave kan bergen en afvoeren. Daarnaast dient te worden onderbouwd hoe het hemelwater de voorziening kan bereiken.

Om het risico op grondwateroverlast te beperken dient de ontwateringsdiepte en/of drooglegging voldoende te zijn. De maaiveldhoogte bevindt zich ter plaatse van het plangebied gemiddeld op ca. NAP +3,3 m. De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) bevindt zich op een diepte van 0,6 m-mv. Op basis daarvan is de huidige maaiveldhoogte ter plaatse van het plangebied ook 0,6 m. De richtlijn voor ontwateringsdiepte uit het

Watertakenplan van de gemeente Heerenveen is 0,7 m voor 'woningen met kruipruimte'. De ontwikkeling voldoet nagenoeg aan de richtlijn. Om te voldoen aan de richtlijn dient het oppervlak waar de bebouwing komt te staan te worden opgehoogd met ca. 0,1 m zand.

Het advies is om vóór de ophoging eerst opnieuw te berekenen wat de GHG ter plaatse van het plangebied is. Deze is in de onderhavige rapportage afgeleid uit het BRO-model grondwaterspiegeldiepte (WDM). In realiteit kan de GHG hoger of lager zijn dan weergegeven in het model. Indien blijkt dat de GHG 0,1 m lager is gelegen dan in het model is opgenomen, voldoet het plangebied in de huidige situatie al aan de richtlijn.

Het vuilwater en hemelwater dienen apart te worden afgevoerd conform het beleid van de gemeente. Het vuilwater dient te worden afgevoerd in een vuilwaterriool en het hemelwater dient op het eigen perceel te worden verwerkt. Het is nodig om af te stemmen met de juiste afdeling binnen de gemeente Heerenveen om te bepalen waar de vuilwateraansluiting(en) van de nieuwe riolering op het bestaande stelsel kan plaatsvinden.

Voor het aansluiten van de toekomstige ontwikkeling op het bestaand openbaar rioolstelsel moet een rioleringsplan/technisch ontwerp worden opgesteld. Bij de realisatie van het technisch ontwerp dient te worden aangetoond dat het toekomstige vuilwateraanbod geen negatieve effecten veroorzaakt in het bestaande systeem of dat het rioolsysteem hier voldoende op is aangepast.

Bijlage 1 Het Wateradvies

Normale procedure in Wetterskip Fryslan

Algemene informatie

Aanvraag gestart	21-07-2025 16:20
Aanvraag ingediend	21-07-2025 16:30
Aanvraagnummer	00063126
Bevoegd gezag	Wetterskip Fryslan
E-mailadres	yourie.adam@anteagroup.nl
Naam aanvraag	Normale procedure

Op basis van onderstaande locatie

Vragen en antwoorden uit de aanvraag

Contactgegevens

Wat is uw naam?	Yourie Adam
Wat is uw emailadres?	yourie.adam@anteagroup.nl
Wat is uw telefoonnummer?	06 31452085
Doet u een aanvraag namens uzelf?	Ja
In welke gemeente ligt het plan?	Heerenveen
Is er contact geweest met de gemeente?	Nee

Vragen normale procedure

Neemt het verhard oppervlak in het stedelijk gebied toe?	Nee
Neemt het verhard oppervlak in landelijk gebied toe?	Ja
Met hoeveel m2 neemt het verhard oppervlak in het landelijk gebied toe?	10590
Wat voor compenserende maatregelen worden er in het plan genomen bij een toename verharding en/of demping oppervlaktewater?	waterbergende maatregelen (mijn advies is een waterbergingsvijver). Nog geen besloten maatregelen door opdrachtgever.
Geef aan wat er wordt uitgevoerd in het oppervlaktewater	keuzes: Dempen
Wordt er tijdelijk of permanent grondwater onttrokken?	Nee
Voeg een overzichtstekening toe van het plan	bestandsnaam: Variant 1 Jubbega 1e Wijk.pdf

Algemene gegevens

Omschrijving van het plan	In het dorp Jubbega is het planvoornemen om 29 woningen langs de watergang 1e Wijk te realiseren. De ontwikkeling vindt plaats op gronden die nu nog agrarisch in gebruik zijn.
Straat en nummer van het plan	Bramenstraat
Postcode en plaats van het plan	Nieuwbouw (geen PC), Jubbega
Kadastraal adres	MDM02 - K - 2290, 516, 518, 528, 530, 1766, 517, 2291, 531, 532, 3967
Oppervlak van het plangebied in m2	18380
Tekening met de nieuwe situatie en/of compenserende maatregelen toename verharding/demping oppervlaktewater. Maximale bestandsgrootte te uploaden is 20 MB.	bestandsnaam: Variant 1 Jubbega 1e Wijk.pdf
Heeft u aanvullende opmerkingen?	Ja
Opmerkingen	Er zijn nog geen concrete maatregelen voorzien, ik schrijf de weging van het waterbelang momenteel, hiervoor ben ik benieuwd naar randvoorwaarden en/of locatiespecifieke uitgangspunten.

Op basis van de check is onderstaande nodig

1. Normale procedure

Voor je plan moet je de normale procedure met advies volgen. We verzoeken je het plan kenbaar te maken bij Wetterskip Fryslân via de knop 'Direct aanvragen'.

Wat moet ik doen?

Wij vragen je om het plan bij ons in te dienen. Dit kun je doen via de knop 'Direct aanvragen' in het overzicht, in te loggen en hiermee de procedure af te ronden.

Uit de door jou ingevulde gegevens blijkt dat je plan grote invloed heeft op het water of de wateraspecten (zoals dijken, gemalen, stuwen of persleidingen) in de omgeving.

Onder 'details' van de samenvatting aanvraag staat aangegeven waar je per onderdeel rekening mee moet houden. Dit moet je verwerken in je ruimtelijk plan of besluit. We nemen contact met je op wanneer er nog een aanvulling nodig is op dit wateradvies.

Daarnaast moet je in je plan een onderdeel opnemen over de 'toename verharding'. Kijk bij 'Achtergrondinformatie' wat wij van je verwachten.

Waar moet ik op letten?

Voor sommige werkzaamheden heb je een watervergunning nodig. Bijvoorbeeld als je een sloot wilt dempen, afvalwater wilt lozen op oppervlaktewater of grondwater wilt onttrekken. Soms is het doen van een melding voldoende. Via Omgevingsloket online www.omgevingsloket.nl kun je nagaan of je een watervergunning nodig hebt of een melding moet doen (vergunningcheck). Je kunt hier ook meteen de vergunning aanvragen of de melding doen.

Achtergrondinformatie

Aanvraagformulier

###Watertoets De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werken we met de Leidraad Watertoets. Hierin staat voor alle wateraspecten uitgangspunten omschreven waar je rekening mee moet houden. Ook is er informatie te vinden over de te nemen maatregelen. Je kunt de leidraad vinden via deze link: www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/online-watertoets-voor-nieuwe-plannen

Toename verharding

Wij willen je verzoeken om in de waterparagraaf de volgende passage op te nemen over het onderdeel toename verharding. Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Het is niet toegestaan zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m2 onverharde grond in stedelijk gebied en 1500 m2 in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater hanteren wij de volgende compensatienorm:

- Boezem 5%, dit heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
- Polder 10%,
- Vrij afstromend, alternatieve maatregelen.

Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. Afhankelijk van de maatregel kunnen andere normen gelden dan hier vermeld. Zie de 'Leidraad watertoets' voor meer informatie over compenserende maatregelen of neem contact op met ons. Indien er niet wordt gecompenseerd door extra oppervlaktewater te graven waarbij bovenstaande percentages worden gehanteerd of indien er geen overeenstemming plaatsvindt in de watertoetsprocedure over alternatieve maatregelen dan dient een watervergunning bij het waterschap te worden gevraagd.

Bekijk ook de 'Leidraad Watertoets' voor meer informatie over maatregelen die je kunt treffen om te compenseren. Als je niet compenseert dan moet je een watervergunning aanvragen voor het snel afvoeren van regenwater.

Klimaat

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Meer informatie hierover kun je vinden op de [Friese klimaatatlas](#)

Privacyverklaring

Nadere informatie over de verwerking van je gegevens en je rechten vind je op <https://www.wetterskipfryslan.nl/over-de-site/privacyverklaring>

2. Advies aanbrengen toename verharding

Je gaat verharding aanbrengen.

Wat moet ik doen?

We verzoeken je om het plan bij ons aan te vragen, via de blauwe knop 'Direct aanvragen' in het overzicht op de vorige pagina

Waar moet ik op letten?

Neemt het aantal vierkante meters toe ten opzichte van de bestaande bebouwing en bedraagt deze toename meer dan 200 m² in de bebouwde kom (stedelijk gebied) of 1500 m² buiten de bebouwde kom (landelijk gebied) dan geldt de vergunningsplicht. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Achtergrondinformatie

Meer informatie hierover kun je vinden in de Leidraad Watertoets (onder andere paragraaf 4.3.6) https://www.wetterskipfryslan.nl/documenten/vergunningen-wetten-en-regels/leidraad-watertoets_2013.pdf

3. Advies dempen en graven van oppervlaktewater

Je gaat oppervlakte dempen of graven.

Wat moet ik doen?

We verzoeken je om na te gaan via de vergunningchecker of je een vergunning moet aanvragen, een melding moet doen of zo aan de slag mag. Daarnaast kunt je checken welke gemeentelijke regels gelden

Waar moet ik op letten?

Voor het dempen van oppervlaktewater is het beleid van Wetterskip Fryslân dat dit voor 100% gecompenseerd moet worden in hetzelfde peilgebied.

Achtergrondinformatie

Meer informatie hierover kun je vinden in de Leidraad Watertoets (onder andere paragraaf 4.3.5) https://www.wetterskipfryslan.nl/documenten/vergunningen-wetten-en-regels/leidraad-watertoets_2013.pdf en op onze site: <https://www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/vergunning-check-meteen-of-maak-een-afspraken>

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1800 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Rivium Westlaan 72
2909 LD Capelle aan den IJssel
Postbus 8590
3009 AN Rotterdam

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontlelen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl